

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om obligatorisk upplagring av importerade bränslen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att det stiftas en lag om obligatorisk upplagring av importerade bränslen, som skall ersätta gällande lag med samma namn. Målet är att nå samma beredskapsnivå i fråga om alla importerade bränslen som är av betydelse för försörjningsberedskapen, att på ett mera enhetligt sätt inrikta upplagringsskyldigheten på alla företag inom branschen och att få skyldigheterna att snabbara motsvara den förändrade förbrukningen.

Det viktigaste innehållet i reformen utgörs av

förslagen att naturgasen skall omfattas av upplagringsskyldigheten och att den period för vilken skyldigheten fastställs förkortas från tre år till ett år. I syfte att minska de ekonomiska belastningar som den obligatoriska upplagringen åsamkar företagen föreslås att principen om s.k. motsvarande försörjningsberedskap införs.

Lagen avses träda i kraft vid ingången av 1995 så att de första skyldigheterna enligt den nya lagen kan fastställas så att de gäller från ingången av juli 1995.

INNEHÅLLSFÖRTECNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	9
ALLMÄN MOTIVERING	3	5. Beredningen av propositionen	9
1. Nuläge	3	6. Övriga omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	11
1.1. De importerade bränslenas betydelse för försörjningberedskapen	3	DETALJMOTIVERING	11
1.2. Lagstifning och praxis	3	1. Lagförslaget	11
Allmänt	3	1 kap. Allmänna stadganden	11
Statens säkerhetsupplag	3	2 kap. Obligatorisk upplagring av stenkol ...	12
Obligatoriska upplag	3	3 kap. Obligatorisk upplagring av råolja och oljeprodukter	13
Skyddsupplag	4	4 kap. Obligatorisk upplagring av naturgas ..	13
1.3. Naturgasförsörjningen i Finland	4	5 kap. Användningen av och tillsynen över obligatoriska upplag	14
1.4. Internationell jämförelse	5	6 kap. Särskilda stadganden	15
Sverige	5	7 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden	16
Schweitz	5	2. Närmare stadganden och bestämmelser	16
Österrike	5	3. Ikraftträdande	16
Europeiska unionen	6	4. Lagstiftningsordning	16
2. Mål	7	LAGFÖRSLAGET	17
3. Medel	7		
3.1. Naturgas	7		
3.2. Andra viktiga förslag	8		
4. Propositionens verkningar	8		
4.1. Ekonomiska verkningar	8		
Statsekonomiska verkningar	8		
Olja och stenkol	9		
Naturgas	9		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge

1.1. De importerade bränslenas betydelse för försörjningsberedskapen

Energiförsörjningen i vårt land är i hög grad beroende av importen av bränslen och energi. Av den sammanlagda primärenergi som förbrukades 1993 kom 68 % från utländska energikällor, så att oljan utgjorde 28 %, kärnkraften 15 %, stenköl 11 %, naturgas 8 % och importerad elkraft 6 %. Den importerade energins andel beräknas till år 2000 stiga till närmare 80 % av totalkonsumtionen av primärenergi. Inom naturgasens distributionsområde beräknas gasens andel av totalkonsumtionen av primärenergi på 1990-talet stiga till nästan 20 % och till över 60 % av bränslekonsumtionen för produktionen av fjärrvärme och fjärrvärmekraft.

Med tanke på funktionsdugligheten hos vårt basservicesystem och uppfyllandet av våra internationella fördragsförpliktelser är det nödvändigt att trygga en tillräcklig tillgång på importerade bränslen. I praktiken sköts detta med hjälp av säkerhetsupplagringen.

1.2. Lagstiftning och praxis

Allmänt

Syftet med säkerhetsupplagen är att trygga tillgången på importmaterial som är nödvändiga för befolkningens utkomst och industrins verksamhet, för det fall att importen av någon anledning avbryts. Det försörjningsberedskapsmål som statsrådet fastställt (Statsrådets principslut om allmänna mål för den materiella försörjningsberedskapen, 14.7.1988) innebär att staten och näringslivet genom gemensamma åtgärder skall kunna klara av en svår kris som varar minst ett år och under vilken största delen av utrikeshandeln har avstannat. Därtill skall näringslivet ha beredskap att fungera nästan på normal nivå under en ekonomisk kris som varar 4–6 månader. För att de mål som ställts upp i principbeslutet skall kunna uppnås krävs det säkerhetsupplagring, och denna har för de importerade bränslenas del genomförts i form av statens säkerhetsupplag-

ring, obligatorisk upplagring och skyddsupplag.

Statens säkerhetsupplag

Den materiella säkerheten har då det gäller importerade bränslen huvudsakligen tryggats genom statens säkerhetsupplag. Dessa upplag upprätthålls med tanke på undantagsförhållanden och de omfattar råvaror och produkter som är nödvändiga för befolkningens utkomst, näringslivets verksamhet och den produktion som stöder försvaret. Upplagen hålls i enlighet med lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/92).

Anskaffningen av material och upprätthållandet av lagren finansieras ur försörjningsberedskapsfonden som står utanför statsbudgeten och till vilken som inkomst bokförs den säkerhetsupplagsavgift som uppbärs med stöd av lagen om säkerhetsupplagsavgift (1105/83). Avgiften uppbärs för stenköl, oljeprodukter samt vissa legeringar, sådana råvaror och halvfabrikat som inte finns att tillgå utan att de importeras. De årliga intäkterna av säkerhetsupplagsavgiften har varit ca 230 miljoner mark.

I värde räknat utgörs största delen av statens säkerhetsupplag av oljeprodukter. Förvaltningen av fonden liksom också av statens säkerhetsupplag sköts av Försörjningsberedskapscentralen, som underlyder handels- och industriministeriet.

Obligatoriska upplag

Med obligatorisk upplagring avses den skyldighet som importörer, tillverkare eller användare ålagts att på egen bekostnad hålla lager av råvaror eller produkter till en viss mängd som fastställs varje år. Syftet med den obligatoriska upplagringen är trygga tillgången på importerade bränslen och läkemedel under exceptionella förhållanden.

Den obligatoriska upplagringen av importerade bränslen regleras av lagen och förordningen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen (303/83 och 725/83). Genom lagen och förordningen om obligatorisk upplagring av läkemedel (402/84 och 608/84) regleras den

obligatoriska upplagringen av läkemedelssubstanser och läkemedelspreparat.

Då det gäller importerade bränslen är det stenkolsimportörerna och de verk som använder stenkol samt importörerna av råolja och oljeprodukter som är lagringsskyldiga. En förutsättning är dock att den lagringsskyldiges import eller användning överstiger en i lagen fastställd minimigräns. Denna gräns är för stenkol, råolja och andra oljeprodukter än flygbensin och flygpetroleum 20 000 ton per år och för de sistnämnda 5 000 ton per år. Upplagringsskyldighetens omfattning beräknas utgående från den genomsnittliga importen eller förbrukningen under de tre föregående kalenderåren, så att lagret hos ett värmeverk som använder stenkol skall motsvara den genomsnittliga förbrukningen under 10 månader och hos en industrianläggning under 5 månader. Lagret hos en stenkolsimportör skall motsvara den genomsnittliga importen under 5 månader och hos en importör av råolja och oljeprodukter under 3 månader. De upplagringsskyldigheter som fastställts för perioden 1.12.1993—30.11.1994 fördelas på följande sätt: stenkol 2,5 miljoner ton, råolja 1,006 miljoner ton, tung brännolja 0,3 miljoner ton och mellandestillat 0,2 miljoner ton, motorbensin 0,04 miljoner ton och flygpetroleum 0,001 miljoner ton.

För att helt eller delvis få ta i bruk det obligatoriska upplaget måste lagerhållaren ha tillstånd av handels- och industriministeriet. Ett sådant tillstånd kan beviljas, om den lagringsskyldiges produktion på grund av störningar i tillgången på en produkt som omfattas av upplagringsskyldigheten löper risk att avbrytas eller väsentligt minskas. Administrationen av den obligatoriska upplagringen av importerade bränslen sköts av Försörjningsberedskapscentralen.

Skyddsupplag

De ovan nämnda lagerformerna stöds av skyddsupplagringen. Med hjälp av det arrangemang som bygger på lagen om skyddsupplag (970/82) kan företagen med statens stöd upprätta extra materialförråd för att trygga sin egen verksamhet. Enligt ett avtal med Försörjningsberedskapscentralen kan företaget utöver sitt normala lager för affärsverksamheten upprätta ett skyddsupplag, och för ett lån som

upptagits för att upprätta lagret få ett räntestöd på 5 % ur försörjningsberedskapsfonden. I vissa fall kan understöd också beviljas för att upprätthålla lagret. Ett företag som ingår ett avtal om skyddsupplag kan också befrias från säkerhetsupplagsavgiften.

Statsrådet fastställer årligen ett skyddsupplagningsprogram som upptar de produkter beträffande vilka skyddsupplagingsavtal kan ingås. Värdet av skyddsupplagen var i slutet av 1993 ungefär en miljard mark, varav 160 miljoner mark hade finansierats med räntestödslån.

Lagerhållaren äger skyddsupplaget, men det får tas i bruk bara med tillstånd av handels- och industriministeriet, i fall av störningar i tillgången på det upplagrade materialet. Administrationen sköts av Försörjningsberedskapscentralen.

1.3. Naturgasförsörjningen i Finland

Leveranserna av naturgas från det forna Sovjetunionen till Finland började år 1974. I början var naturgaskonsumtionen rätt liten och det var närmast industrianläggningar som använde gas. I mitten av 1980-talet började en kraftig ökning i naturgaskonsumtionen. Bidragande orsaker var den allmänna nedgången i energipriserna och det faktum att det andra skedet av byggandsarbetena på naturgasnätet slutfördes. Distributionsområdet för naturgasen omfattar i dag Nylands, Tavastehus och Kymmene län.

Gas används nu av flera kategorier användare så att industrin använder i det närmaste lika mycket gas som energiverken och kraftbolagen. Då det gäller industrins bränsleförbrukning står den gasproducerade energin för ca 19 % och då det gäller produktionen av fjärrvärme och fjärrvärmekraft för ca 25 %.

Neste Oy som importerar naturgasen köper den från Ryska federationen och säljer den vidare till kraft- och värmekraftverk, stora industrianläggningar och kommunala energiverk. Energiverken fungerar som återförsäljare av gas genom att i sin tur sälja den till småkonsumenter.

I praktiken sker distributionen av naturgasen så att gasen leds till konsumenterna i transportrörssystem (stamledning och grenledning) och distributionsrörssystem. De tryckreduceringsstationer som finns i samband med de

större förbrukningscentralerna sänker det tryck på naturgasen som finns i transportrörssystemet till en nivå som är lämplig för distributionsrörssystemet. Vid dessa stationer mäts också de gasmängder som levereras till storförbrukarna och till de lokala distributörerna.

Användningen av naturgas kräver stora investeringar i gasförsörjningens infrastruktur, närmast i rörssystemet. Naturgasen är en rörbunden energiform. På grund av de höga lagerkostnaderna lagras gas normalt inte på användningsplatsen.

Om leveransen av naturgas helt eller delvis avbryts måste användaren begränsa sin produktion eller ta i bruk ett reservsystem eller reservbränsle. Avbrottet kan bero på ett tekniskt fel i nätveket eller i produktionsändan eller det kan bero på avbrytbara kontrakt som ingåtts mellan kunden och Neste Oy. Tekniska fel i rörssystemet, åtminstone på den finska sidan, kan nästan utan undantag repareras inom högst några dygn efter det felet blivit uppmärksammat. Däremot kan leveransavbrott som är beroende av faktorer utanför Finlands gränser åtminstone i teorin bli mycket långvariga. Finland bör därför ha beredskap för avbrott, i form av reservbränslesystem eller andra beredskapsarrangemang som vidtas av den som importerar eller konsumerar gas.

Beträffande naturgasförsörjningens säkerhet i dag kan det konstateras att under andra tider än den kallaste årstiden kan avbrott i gasflödet skötas med flera ersättande bränslen och alternativa sätt att sköta energianskaffningen till skäliga kostnader. Också vintertid kan ett avbrott skötas med brännolja och flytgas, men särskilt då det gäller elproduktionen till avsevärt högre pris än normalt.

De förråd av olja som utgör naturgasanvändarnas reservbränsle motsvarar i dag ungefär två veckors gasförbrukning på 90 % nivå. Detta gäller inte de s.k. gasspecifika konsumenterna, som endast kan använda gas som energikälla. Sådana konsumenter är t.ex. småhus, som då det gäller försörjningssäkerheten utgör en viktig kategori gasanvändare. Vid längre störningar i gasdistributionen är de helt beroende av importörens luft-propananläggning. För att bygga om de gasspecifika konsumenternas små pannor så att de lämpar sig för t.ex. lätt brännolja eller flytgas krävs det stora investeringar, och systemet kan inte bli täckande.

Säkerhetsnivån inom den finska naturgasför-

sörjningen är klart sämre än i Centraleuropa, där den bygger på gasköp från flera källor, ett omfattande rörssystem och stora naturgaslager. Även om vilken anskaffningskälla som helst faller bort beräknas det att gasförbrukningen i Centraleuropa kan tillgodoses under nio månader om man tömmer gaslagren, skär ner konsumtionstopparna och samarbetar staterna emellan.

Behovet att förbättra försörjningssäkerheten kan då det gäller naturgasen också motiveras med att då naturgasen ersätter samhällenas stenkolsbaserade värme- och elproduktion, kommer samhällenas skyldighet att upplagra kol att minska i motsvarande mån. Eftersom naturgasen inte omfattas av den obligatoriska upplagringen, försämras försörjningssäkerheten för dessa användare avsevärt.

1.4. Internationell jämförelse

Sverige

Tryggandet av försörjningsberedskapen bygger i Sverige, på samma sätt som i Finland, på tanken att landet i en krissituation måste kunna klara sig med egna resurser. Då det gäller importerade bränslen bygger försörjningsberedskapen i Sverige på statliga säkerhetsupplag och företagens obligatoriska upplag, på samma sätt som i Finland. För olja och naturgas har företagen en upplagringsskyldighet för tre månader.

Schweiz

Schweiz har uppställt ett allmänt mål för den ekonomiska beredskapen i krissituationer som går ut på att trygga medborgarnas levnadsmöjligheter i alla lägen. Till de viktigaste sätten att trygga försörjningsberedskapen hör den obligatoriska upplagringen av oundgängliga produktionsinsatser. Då det gäller olja har företagen en tre månaders upplagringsskyldighet.

Österrike

I Österrike har målet för det ekonomiska försvaret definierats så att ekonomiska störningar skall undvikas och prestationsförmågan

för den ekonomiska verksamheten tryggas i alla lägen. I krisberedskapen prioriteras en administrativ beredskap och särskilt skapandet av en regleringsberedskap. I fråga om importerade bränslen har man skapat ett täckande arrangemang med säkerhetsupplag, enligt vilket oljebolagen skall ha obligatoriska upplag motsvarande 20—23 % av den årliga importen. I fråga om olja är upplagringsskyldigheten tre månader.

Europeiska unionen

I de länder som hör till Europeiska unionen (EU) har de frågor som gäller försörjningsberedskapen i regel lösts nationellt. Det finns dock gemenskapslagstiftning uttryckligen då det gäller säkerhetsupplagringen av energi. Försörjningsberedskapen berörs också i fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen (Romfördraget) i dess artiklar om säkerhetsundantag (223—225), fri rörlighet för varor (30, 34 och 36) och konkurrensrätt (85, 86 och 90).

I Europeiska gemenskapens regelverk (EG-lagstiftningen), i de direktiv som uttryckligen gäller obligatorisk upplagring (68/414/EEG och 72/425/EEG) åläggs medlemsländerna att upprätthålla säkerhetsupplag av råolja och oljeprodukter på en nivå som motsvarar konsumtionen under 90 dagar. EU:s upplagringsskyldighet motsvarar i praktiken den lagringsnivå som förutsatts av Internationella energiorganisationen (International Energy Agency, IEA), och som också Finland som medlem av organisationen har förbundit sig att upprätthålla. Skyldigheten beräknas utgående från den genomsnittliga förbrukningen under föregående kalenderår, per produktgrupp. Produktgrupperna är följande: 1) flytande motorbränsle och flygbränsle, 2) gasolja, dieselolja, kerosin och jetmotorbränsle av kerosintyp och 3) tunga brännolja. Upplagringsskyldigheten enligt dessa produktklasser kan delvis ersättas med lager av råolja.

Enligt direktiv 75/339/EEG måste man i samband med kraftverk som använder fossila bränslen upprätthålla bränsleförråd som motsvarar 30 dagars förbrukning. Också naturgas och torv omfattas av direktivet. För naturgas och torv kräver EU inte lager vid varje anläggning, utan också ett produktionsfält kan

fungera som lager, under förutsättning att transportsystemet är funktionsberett vid alla tider.

I direktiven är det allmänna och klart betonade målet att i en eventuell undantagssituation skall den energi som finns delas jämnt mellan medlemsländerna. Denna princip framgår också av artikel 59 i fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålunionen, där det talas om situationer där det råder brist på kol. Enligt punkterna 2 och 3 i artikeln är kommissionen behörig att fastställa medlemsländerna konsumtionsbehov och fördelningen av kolresurserna direkt på företagsnivå, oberoende av produktionsplats. Kolresurserna är därmed föremål för en övernationell reglering. Termen "resurs" har inte definierats, men den kan anses omfatta också kollager.

I Romfördraget är det närmast artiklarna 30 och 36 om kvantitativa import- och exportrestriktioner som gäller för den obligatoriska upplagringen av importerade bränslen. På grund av den ekonomiska belastning som de obligatoriska upplagen medför för företagen kan lagren tolkas som handelshinder jämförliga med kvantitativa importrestriktioner enligt artikel 30. Enligt artikel 36 är kvantitativa importrestriktioner tillåtna, om de bl.a. har till syfte att garantera den allmänna säkerheten. EG-domstolen har tolkat detta kriterium "allmän säkerhet" i fallet *Campus Oil* (72/83, *European Court Reports* s. 272; 1984). Det gällde en lag som utfärdats i Irland och enligt vilken alla oljeimportörer ålades att köpa en viss mängd, högst 35 %, av ett visst nationellt oljeraffineri. Syftet med lagen var att säkerställa att oljeraffineringen skulle bestå i Irland. EG-domstolen konstaterade att den skyldighet som hade uppställts i lagen var en åtgärd enligt artikel 30 i Romfördraget med verkningar som motsvarade kvantitativa restriktioner. I detta fall ansåg domstolen dock att eftersom man på detta sätt kunde upprätthålla produktionskapacitet med tanke på krisförhållanden och att eftersom tillgången på oljeprodukter var avgörande för "inte bara landets ekonomi, utan också upprätthållandet av dess myndigheter och offentliga service samt medborgarnas levnadsmöjligheter", måste åtgärden tillåtas på basis av kriteriet "allmän säkerhet" i artikel 36 i Romfördraget. Motsvarande motivering är också tillämplig på den obligatoriska upplagringen av importerade bränslen. I EU-länderna är oljeimporterande företag lagringskyldiga i

Belgien, Frankrike, Grekland, Luxemburg, Portugal och Spanien.

Romfördragets artiklar om konkurrensrätt gäller i princip inte lagstadgade skyldigheter. Staten är dock bunden av en solidaritetsförpliktelse enligt artikel 5, där det sägs att staten skall behandla bl.a. företag opartiskt.

2. Mål

Upplagringen av importerade bränslen spelar en central roll i upprätthållandet av den för befolkningens utkomst nödvändiga försörjningsberedskapen eller den s.k. basservicnivån. Staten är skyldig att sörja för att lagren till denna del alltid är tillräckligt stora, varför upplagringen av importerade bränslen huvudsakligen måste bygga på obligatorisk upplagring och statens säkerhetsupplagring.

Den obligatoriska upplagringen står för en betydande del av den materiella försörjningsberedskapen. Då det gäller stenkol och läkemedel är den obligatoriska upplagringen det enda beredskapssättet utöver säkerhetsupplagen. Då det gäller råolja och oljeprodukter är försörjningsberedskapen huvudsakligen tryggad genom statens säkerhetsupplag, men också här spelar de obligatoriska upplagen en stor roll. Utgångspunkten för denna proposition har varit att företagen också i fortsättningen skall vara med och trygga försörjningsberedskapen. Den obligatoriska upplagringen får dock inte bli en konkurrensbegränsande faktor, varför målet har varit att för de olika slagen av importerat bränsle uppställa en upplagringsskyldighet på samma nivå och att inrikta skyldigheten jämnt på företagen inom branschen. Å andra sidan har man önskat trygga möjligheterna för nya företag att komma in på marknaden genom att lindra upplagringsskyldigheten under det första året.

Lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/68) ändrades, genom en lag (1539/92) som trädde i kraft vid ingången av 1993, så att samhällets stöd för den obligatoriska upplagringen helt dras bort före utgången av 1997. För att upplagringen inte därmed skall medföra en oskälig ekonomisk belastning för företagen har syftet med propositionen varit att göra systemet med obligatorisk upplagring smidigare utan att göra avkall på försörjningsberedskapen.

3. Medel

3.1. Naturgas

Lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen trädde i kraft år 1983, då naturgas ännu mest användes för industrins behov. Därför ansågs det att försörjningsberedskapen inte krävde att naturgasen omfattades av den obligatoriska upplagringen. I dag fördelar sig användningen av naturgas så att av importen går ca 60 % till industrin och ca 40 % till att producera värme och el för samhällen. Naturgasens betydelse som en av de energikällor som tryggar samhällets centrala funktioner har ökat så mycket att den då det gäller försörjningsberedskapen helt kan jämföras med olja och stenkol.

Det föreslås att naturgasen skall omfattas av den obligatoriska upplagringen så att lagringskyldiga blir de samfund som använder eller återförsäljer naturgas, dvs. de s.k. naturgasverken samt naturgasimportörerna. Den industri som använder naturgas blir utanför upplagringsskyldigheten, annat än i fråga om den energi som produceras för samhällenas behov eller den naturgas som återförsäljs.

Det är tekniskt svårt och dyrt att lagra naturgas, och därför föreslås det att upplagringen av naturgas skall ske i form av sådana ersättande bränslen som kan användas i den upplagringsskyldiges reservbränsleanläggning. För energiverken blir det närmast aktuellt med tung och lätt brännolja. Dessa kan i regel inte användas i de småpannor för naturgas som används vid uppvärmning av bostäder och andra byggnader. För att trygga energitillgången för dessa gasspecifika användare föreslås att av importörens upplagringsskyldighet skall en del fastställas som reservbränsle i gasform.

Upplagringsskyldigheten i fråga om naturgas föreslås bli dimensionerad så att den motsvarar nivån för de andra produkter som omfattas av lagen om obligatorisk upplagring. Det obligatoriska upplaget vid ett naturgasverk skall motsvara den genomsnittliga anskaffade mängden naturgas under tre månader, beräknad på basis av föregående kalenderår. Lagret av ersättande bränsle skall fastställas så att det till sitt värmevärde motsvarar den anskaffade mängden naturgas. För importörer fastställs upplagringsskyldigheten så att den motsvarar den genomsnittliga importen under tre måna-

der, beräknad på basis av föregående kalenderår. Importörens skyldighet omfattar också de naturgasverk som på nedan nämnda grunder befrias från den obligatoriska upplagringen.

Befriad från upplagringsskyldigheten blir den som per år anskaffar eller importerar mindre än 15 miljoner kubikmeter naturgas. De användare och återförsäljare som överskrider denna gräns står för mer än 90 % av den sammanlagda förbrukningen. Den föreslagna undre gränsen är också jämförbar med motsvarande gräns för stenkolk, som är 20 000 ton. Det finns i dag ca 30 naturgasverk som överskrider gränsen. Detta är ett antal som också med tanke på myndigheternas övervakning är hanterligt.

Det obligatoriska upplaget av naturgas förutsätts vara beläget i Finland och sådant att det utan hinder kan tas i bruk. I syfte att främja att den existerande lagerkapaciteten utnyttjas effektivt föreslås att det obligatoriska upplaget också kan finnas inrymt hos någon annan än den lagringsskyldige. Lagret måste dock kunna specificeras i bokföringen.

3.2. Andra viktiga förslag

Den ekonomiska belastning som den obligatoriska upplagringen medför påverkar företagens möjlighet att konkurrera med produktens pris. Det faktum att upplagringsskyldigheten fastställs på basis av den genomsnittliga användningen eller importen under de tre föregående kalenderåren har skjutit upp påförandet av skyldigheten och därmed givit nya företag i branschen en priskonkurrensförmån i förhållande till dem som håller obligatoriska upplag. I syfte att sanera konkurrensläget föreslås att den period på basis av vilken skyldigheten fastställs förkortas från tre år till ett år. Detta motsvarar också förfarandet vid den obligatoriska upplagringen av läkemedel. För att upplagringsskyldigheten bättre skall motsvara den rådande energiförbrukningen föreslås också att skyldigheten varje år fastställs för tiden mellan den 1 juli och den 30 juni i stället för tiden mellan den 1 december och den 30 november.

Den obligatoriska upplagringen medför extra kostnader särskilt i det skede då verksamheten inleds, då lagerhållaren måste investera i upprättandet av upplaget. För att den ekonomiska belastningen av upplagringen inte skall hindra nya företag från att komma in på branschen

föreslås att när skyldigheten första gången fastställs för en ny lagringsskyldig, skall den fastställas till 50 % av den fulla skyldigheten.

Lagerkapaciteten för energiprodukter kan anses vara tillräcklig med beaktande av vårt nuvarande energibehov. För att den obligatoriska upplagringen inte skall tvinga fram nya investeringar föreslås att principen med motsvarande försörjningsberedskap införs. Denna princip iakttas också i de lägen då det förekommer störningar i tillgången på produkten i fråga. Den innebär att den lagringsskyldige av särskilda skäl helt eller delvis kan ersätta sin skyldighet genom att förbinda sig att ordna motsvarande försörjningsberedskap på annat sätt. Motsvarande försörjningsberedskap kan vara t.ex. att man håller lager av något annat importerat bränsle, att man bibehåller ett kraftverk för fast bränsle som tagits ur normal drift i användbart skick och har lager av bränsle för det, eller att man med en inhemsk leverantör har avtal om lagerservice eller energiköp. En förutsättning är att man har kommit överens om bl.a. tillräckliga leverans- och transportarrangemang. Som särskilda skäl kan anses t.ex. störningar i leveransen av något importerat bränsle eller att den befintliga lagerkapaciteten inte räcker till. Ett arrangemang som ersätter upplagringen kan inte bygga på leveransavtal av importerad energi. Det föreslås också att den obligatoriska upplagringen görs smidigare så att kraven på lagrets förlaggningsort lindras.

I syfte att förhindra försök att kringgå den obligatoriska upplagringen föreslås att i lagen intas ett stadgande enligt vilket upplagringsskyldigheten fastställs för koncernens moderbolag, om importören är moder- eller dotterbolag i en finsk koncern. När upplagringsskyldigheten fastställs sammanräknas importmängderna för de bolag som hör till koncernen. Koncernens obligatoriska upplag skall på samma sätt som alla andra upplag finnas i Finland.

I syfte att rationalisera förvaltningen föreslås att beslutanderätten då det gäller undantagstillstånd överförs till Försörjningsberedskapscentralen.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Statsekonomiska verkningar

Den obligatoriska upplagringen sker på den

lagringsskyldiges bekostnad, varför upplagringen inte har några direkta verkningar på statsekonomin. Kostnaderna för den obligatoriska upplagringen kommer att vara en faktor som påverkar priset på den energi som säljs åt konsumenterna.

Olja och stenkol

För dem som redan håller obligatoriska upplag av råolja, oljeprodukter och stenkol förblir kostnaderna för upplagringen i stort sett oförändrade. Men för nya lagringsskyldiga företag innebär propositionen en förändring i jämförelse med läget i dag. Enligt den gällande lagen når upplagringsskyldigheten för en ny lagringsskyldig full mängd under det fjärde året efter det verksamheten inleddes. I enlighet med förslaget fastställs en upplagringsskyldighet för en ny användare av stenkol eller för en stenkols- och oljeimportör under året efter det år då verksamheten inleddes, dock så att upplagringsskyldigheten under det första året fastställs till bara hälften av den fulla upplagringsmängden. Det faktum att den period på basis av vilken skyldigheten fastställs förkortas från tre år till ett år binder under de tre första upplagringsåren kapitalutgifter som är maximalt dubbelt så stora som enligt det nuvarande systemet. Därefter är kostnadseffekten densamma.

Den upplagringsskyldige har en möjlighet att ordna en försörjningsberedskap som motsvarar den obligatoriska upplagringen också på annat sätt än genom att själv upplagra det importerade bränslet i fråga. Detta minskar behovet att investera i nya lagerutrymmen och bidrar därmed till att sänka kostnaderna med anledning av skyldigheten.

Naturgas

I dag finns det ca 30 användare och återförsäljare som omfattas av skyldigheten att upplagra reservbränslen för naturgas. Av dessa ansvarar dygt 10 för värme- och elförsörjningen i samhällen och resten är industrianvändare.

De nya naturgasanvändarna har redan tryggt sin tillgång till reservbränslen. Förslaget innebär flexibla möjligheter att placera upplagen och en möjlighet att på annat sätt ordna en

försörjningsberedskap som motsvarar de obligatoriska upplagen. I regel kräver propositionen därmed inte att det byggs nya lagerutrymmen.

I ersättande bränslen och eventuella nya lagerutrymmen kommer det att bindas ca 400 miljoner mark i kapital. Om det på ett täckande sätt med myndigheternas tillstånd uppstår ersättande arrangemang som garanterar motsvarande försörjningsberedskap blir det belopp som i nytt kapital binds i upplagen som minst 150 miljoner mark.

För naturgasimportörerna innebär förslaget inga väsentliga extra investeringar. I anskaffningarna av ersättande bränslen beräknas att det binds högst 50 miljoner mark i kapital.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

I och med att naturgasen blir föremål för obligatorisk upplagring ökar tillståndsförvaltningens arbete något. De nya uppgifterna sköts genom en omfördelning av personalresurserna.

5. Beredningen av propositionen

Då det gäller den obligatoriska upplagringen av naturgas bygger propositionen i huvudsak på de reformförslag som lagts fram i ett arbetsgruppsbetänkande om säkerheten i naturgasförsörjningen (Handels- och industriministeriet; Betänkanden C:28/1992). På basis av sin utredning beslöt arbetsgruppen att föreslå att försörjningsberedskapen i fråga om naturgas skall säkras genom upplagring av reservbränslen enligt modellen för obligatorisk upplagring av stenkol. De samfund som med naturgas producerar fjärrvärme och el borde åläggas en skyldighet att upplagra olja motsvarande 3—4 månaders naturgasförbrukning. De gasanvändare som huvudsakligen använder naturgasen för att producera el eller värme för egen räkning eller för ägarnas produktionsanläggningar, dvs. för industrin, bör åläggas en skyldighet att lagra olja eller annan s.k. motsvarande säkerhet motsvarande naturgasförbrukningen under 1—2 månader. Skyldigheten gäller bara anläggningar som per år använder mer än 15 miljoner kubikmeter naturgas. Naturgasimportören ansvarar för upplagringsskyldigheten för de anläggningar som blir utanför upplagringsskyldigheten. Skyldigheten bör

motsvara den genomsnittliga naturgasimporten under 2—3 månader. För att verksamheten vid gasspecifika anläggningar skall kunna tryggas, bör en del av importörens skyldighet fastställas som reservbränsle i gasform.

Utlåtanden om arbetsgruppens betänkande har givits av de viktigaste myndigheterna, organisationerna och företagen inom energisektorn. Allmänt taget förhöll man sig i utlåtandena positivt till förslagen. I flera av utlåtandena föreslogs att industrin borde befrias från upplagringsskyldigheten. Detta har beaktats vid utarbetandet av denna proposition. Vidare betonades i utlåtandena vikten av nya anskaffningskällor som tryggar försörjningsberedskapen i fråga om naturgas.

Frågan om hur den ekonomiska integrationen, inklusive ett eventuellt EG-medlemskap, påverkar Finlands ekonomiska försörjningsberedskap har granskats i ett betänkande av den kommission som behandlat frågan om EG:s inverkan på försörjningsberedskapen (kommittébetänkandet 1992:25). På basis av sin utredning ansåg kommissionen att EG-bestämmelserna inte förhindrar att de nuvarande systemen med säkerhetsupplag fortsätter. I fråga om lagstiftningen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen konstaterade kommissionen att den inte står i strid med EG-lagstiftningen. EG-lagstiftningen har granskats närmare i avsnitt 1.4.

Beredningen av de ändringar i lagstiftningen som utvecklades av den obligatoriska upplagringen krävde fortsattes i arbetsgruppen för obligatoriska upplag och skyddsupplag (handels- och industriministeriets arbetsgrupps- och kommissionsrapporter 6/1993). Tillsättandet av denna arbetsgrupp hade samband med riksdagens uttalande i dess svar på regeringens proposition med förslag till lagar om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och lagen om koncernbidrag vid beskattningen (RP 203/1992 rd), där det förutsattes att regeringen i samband med ändringen av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet utreder vilka skyldigheter som åsamkas dem som måste upprätthålla obligatoriska upplag och skyddsupplag samt obligatoriska upplag av läkemedel och vilka kostnader detta medför, samt efter slutförda utredningar vidtar behövliga åtgärder. Utgående från sin utredning föreslog arbetsgruppen att naturgasen skall bli föremål för obligatorisk upplagring, huvudsakligen på det sätt som

föreslagits av arbetsgruppen för tryggnad av naturgasförsörjningen. Avvikande från den sistnämnda arbetsgruppens förslag ansågs det att industrin inte bör åläggas en skyldighet att upplagra naturgas. Arbetsgruppen konstaterade att det också i fråga om andra importerade bränslen vore motiverat att befria industrin från upplagringsskyldigheten för annan energi än sådan som produceras för samhällen. För industrin är energin bara en av flera produktionsfaktorer som industrin har ett naturligt behov att trygga. Också konkurrensfaktorer talar för att industrin skall befrias från upplagringsskyldigheten. Enligt arbetsgruppens utredning är detta dock då det gäller andra importerade bränslen än naturgas tekniskt svårt, närmast på grund av bevisningen. Vidare gjorde arbetsgruppen då det gällde den obligatoriska upplagringen av stenkol och olja förslag till ändringar som närmast innebar en ökning av flexibiliteten och konkurrensen.

I sin utredning om de ekonomiska verkningarna av den obligatoriska upplagringen konstaterade arbetsgruppen att upplagringen åsamkade företagen avsevärda kostnader. Vidare konstaterade den att ett obligatoriskt upplag inte har skaffats i inkomstförvärvssyfte och att lagerhållaren inte under lagringstiden kan utnyttja det ekonomiskt. På dessa grunder föreslog arbetsgruppen att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och bokföringslagen (655/73) skall ändras så att utgifterna för anskaffning av det obligatoriska upplaget kan räknas som utgift redan när upplaget anskaffas. Arbetsgruppen föreslog också att en övergångsreservering enligt lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet då det gäller de obligatoriska upplagen utan skattepåföljder skall kunna överföras till företagens eget kapital. Då det gällde förslaget om de ekonomiska verkningarna hade en avvikande åsikt fogats till arbetsgruppens slutrapport.

Utlåtanden om arbetsgruppens slutrapport gavs av de för den obligatoriska upplagringen viktigaste myndigheterna, organisationerna inom energibranschen och företagen. Huvudsakligen var utlåtandena positiva. De flesta förslagen till ändringar gällde frågan om hur den obligatoriska upplagringen av naturgas tekniskt borde ordnas, närmast för återförsäljningsdel. I utlåtandena ansågs det att också återförsäljarna av naturgas borde omfattas av upplagringsskyldigheten. Förslagen har till

denna del beaktats vid utarbetandet av denna proposition. I utlåtandena förordade man arbetsgruppens förslag till ändringar i skatte- och bokföringslagstiftningen. I finansministeriets utlåtande konstaterades dock att förslagen strider mot de lagändringar som nyligen gjorts och därför inte kan genomföras.

6. Övriga omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Finland anslöt sig vid ingången av 1992 till avtalet om ett internationellt energiprogram (FördrS 115/91), som fungerar som det avtal genom vilket IEA upprättades. Fördraget innebär för medlemsländerna en beredskapsskyldighet, genom att det förutsätter en självför-

sörjningsnivå som säkerställer att oljan räcker till för minst 90 dagar utan import. I första hand strävar man i IEA-länderna efter att trygga oljetillgången genom att begränsa efterfrågan. Vid allvarigare störningar i tillgången har medlemsländerna förbundit sig att överlåta olja åt varandra. I lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om ett internationellt energiprogram och om tillämpningen av avtalet (1682/91) stadgas om myndigheternas rätt att vidta tvångsåtgärder för att uppfylla fördragsförpliktelseerna. Dessa IEA-förpliktelser har också beaktats i den gällande lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen och i lagen om skyddsupplag.

Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet innehåller inga stadganden om ekonomisk försörjningsberedskap.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

1 §. Syftet med den obligatoriska upplagringen är att trygga landets försörjningsberedskap. Upplagringen av importerade bränslen ansluter sig centralt till upprätthållandet av de funktioner som är nödvändiga för befolkningens utkomst. Därför har de företag som använder importbränslen och som importerar bränslen en för samhället särskilt viktig ställning. Av de importerade bränslena blir stenkol, råolja, de viktigaste oljeprodukterna och naturgas föremål för obligatorisk upplagring. Dessa bränslen är speciellt viktiga för upprätthållandet av basservicenivån i vårt land. För övriga bränslen än naturgas motsvarar paragrafen 1 § i den lag som föreslås bli upphävd.

Enligt paragrafen skall den lagringsskyldige på egen bekostnad upprätthålla ett upplag av den förnödenhet som omfattas av skyldigheten. I enlighet med de grunder som stadgas i lagen fastställs för varje lagringsskyldig den mängd av förnödenheten som han är skyldig att hålla upplagrad, och denna mängd får inte utan tillstånd underskridas. Naturgas upplagras i regel i form av ersättande bränsle. Fastställandet av skyldigheten innebär att miniminivån för

den lagringsskyldiges hela lager regleras. Därmed behöver den lagringsskyldige inte avskilja sitt obligatoriska upplag från det operativa lager han använder i sin affärsverksamhet. Det obligatoriska upplaget behandlas vid beskattningen och i bokföringen på samma sätt som det operativa lagret. De kostnader som upplagringen åsamkar den lagringsskyldige överförs på slutprodukternas priser.

Enligt paragrafen skall råolja och oljeprodukter också upplagras för att Finland skall uppfylla sina internationella fördragsförpliktelser om krisberedskap inom energiförsörjningen. IEA:s beredskapsförpliktelse täcks i första hand med oljeimportörernas obligatoriska upplag. Lagrummet gör det möjligt att också beakta de oljeprodukter som ersätter skyldigheten att upplagra stenkol och naturgas när beredskapsförpliktelsen beräknas.

2 §. Upplagringsskyldigheten gäller följande importerade bränslen:

— stenkol under tulltariffens positioner 27.01.12.00/19.00

— råolja under tulltariffens position 27.09.00 och toppad råolja under position 27.10.00.10

— följande oljeprodukter: dieselolja och lätt brännolja under tulltariffens position 27.10.00.41, tung brännolja under position

27.10.00.42, motorbensin för förbränningsmotorer och flygbensin under position 27.10.00.21 samt flygpetroleum under position 27.10.00.31 samt

— naturgas under tulltariffens position 27.11.21.00.

Av stenkolsprodukterna berörs antracit och stenkolsbriketter, vilka huvudsakligen används för småkonsumtion, samt koks som används för framställning av järn, inte av skyldigheten.

Bland oljeprodukterna är det de för försörjningsberedskapen viktigaste produkterna som berörs av skyldigheten. Naturgas skall upplagras i form av ersättande bränsle. En del av importörens skyldighet fastställs dock i form av reservbränsle i gasform, som skall vara lämpligt att användas vid de gasspecifika naturgasverken. Som reservbränslen kommer här i fråga propan under tulltariffens position 27.11.12.00 och butan under tulltariffens position 27.11.13.00.

Här föreslås inte att kärnbränsle skall omfattas av den obligatoriska upplagringen, eftersom kärnkraftverken inom ramen för den frivilliga upplagringen alltid har ett lager motsvarande bränslebehovet under minst ett år.

2 kap. Obligatorisk upplagring av stenkol

3 §. Skyldiga att upplagra stenkol är verk som använder stenkol (stenkolsverk) och stenkolsimportörer. Med stenkolsverk avses ett verk som använder stenkol för att producera värme- eller elenergi. Som importör betraktas den för vars räkning importen sker. Därmed omfattar skyldigheten inte de näringsidkare, t.ex. handelsagenter, som förmedlar stenkol för någon annans räkning. Till definitionen av begreppet importör ansluter sig också stadgandet om koncernbolag i den föreslagna 17 §.

4 §. Skyldigheten fastställs utgående från verkets faktiska förbrukning. För att lagringskyldigheten snabbare skall anpassas till förändringar i förbrukningen och opartiskt belasta alla företag inom branschen, dimensioneras skyldigheten enligt den genomsnittliga förbrukningen av stenkol per månad, på basis av förbrukningen under föregående kalenderår. Upplagets storlek fastställs varje år från och med den 1 juli. För att lindra den ekonomiska belastning som upplagringen innebär fastställs skyldigheten för nya företag inom branschen

under det första året enligt 18 § i förslaget bara till hälften av den fulla mängden.

Det obligatoriska upplagets storlek fastställs enligt stenkolsverkets huvudsakliga användningsändamål. Detta i sin tur bestäms på basis av den faktiska fördelningen av stenkolsanvändningen. Att trygga försörjningsberedskapen är särskilt viktigt då det gäller produktionen av värme- eller elenergi. Därför föreslås att för ett stenkolsverk som huvudsakligen producerar värme- eller elenergi för annat än eget bruk fastställs en upplagringsskyldighet som motsvarar den genomsnittliga förbrukningen av stenkol under tio månader. Om verket huvudsakligen använder stenkol för att producera el eller värme för egen räkning eller för ägarnas produktionsinrättningar, motsvarar upplagringsskyldigheten den genomsnittliga förbrukningen under fem månader. Till denna del sker ingen förändring i förhållande till den lag som föreslås bli upphävd. Det är motiverat att gradera upplagringsskyldigheten eftersom energi som används för egen räkning har mindre direkt inverkan på den allmänna försörjningsberedskapen.

Om verkets förbrukning per år understiger 20 000 ton är verket inte skyldigt att upprätthålla ett obligatoriskt upplag. Med tanke på landets försörjningsberedskap och de obligatoriska upplagens sammanlagda storlek är det inte motiverat att förplikta mindre stenkolsverk att upprätthålla lager.

5 §. Skyldigheten för stenkolsimportörer kompletterar skyldigheterna enligt 4 §. Från importörens upplagringsskyldighet avdras den mängd stenkol som importören har exporterat eller levererat till statens säkerhetsupplag. Upplagringsskyldigheten gäller inte alls stenkol som används som hjälpämne eller råvara vid industriell produktion, t.ex. den stenkol som inom cementindustrin används som hjälpämne. Som importör betraktas enligt 3 § den för vars räkning varan har anskaffats. När skyldigheten fastställs behandlas ett koncernbolag som en helhet på det sätt som föreslås i 17 §.

Importörens skyldighet fastställs enligt den genomsnittliga importen per månad, på basis av importen under föregående kalenderår. Importörens upplag skall från och med början av juli varje år motsvara den faktiska genomsnittliga importen under fem månader. Upplagringsskyldigheten motsvarar därmed skyldigheten enligt den lag som föreslås bli upphävd. För nya importörer fastställs skyldigheten det

första året, på samma sätt som för stenkolsverk, i enlighet med 18 §. En importör som efter de avdrag som nämns i 1 mom. har en årsimport som understiger 20 000 ton, är enligt förslaget inte lagringsskyldig.

6 §. Stenkolsverkets obligatoriska upplag skall finnas antingen där stenkolet används eller i importhamnen. Det kan också placeras i samband med det operativa lagret så att det bokföringsmässigt kan specificeras. Försörjningsberedskapscentralen kunde av särskilda skäl tillåta att upplaget placeras på annan plats. Vid prövningen beaktas försörjningsberedskapsaspekter, som transportförbindelserna mellan upplaget och användningsplatsen samt den lagringsskyldiges förhållanden.

De krav som uppställs i fråga om förläggningsplatsen för stenkolsimportörens obligatoriska upplag är mycket flexibla. Den föreslagna lagen kräver endast att lagret är beläget i Finland. De olika importörerna har mycket olika lagringsmöjligheter och av transportekonomiska orsaker kommer upplagen nästan utan undantag att bli placerade antingen i importörens egna eller i användarnas lager.

3 kap. Obligatorisk upplagring av råolja och oljeprodukter

7 §. Då det gäller råolja och oljeprodukter är det importören som är lagringsskyldig. Som importör betraktas den för vars räkning importen sker. I fråga om koncernbolag iakttas 17 §.

8 §. Upplagringsskyldigheten i fråga om råolja och oljeprodukter fastställs enligt den genomsnittliga importen per månad, på basis av importen under föregående kalenderår. Detta motsvarar förslaget för stenkol.

Från importmängderna av råolja och oljeprodukter avdras när skyldigheten fastställs den oljemängd som importören under föregående kalenderår har exporterat eller levererat till statens säkerhetsupplag samt den andel av hans import som har använts som eller förädlats till råvara för industrin. Att användningen av olja som industriell råvara inte berörs av skyldigheten motsvarar de begränsningar som föreslås för stenkolsimportörer i fråga om användningen av kol som hjälpämne och råvara.

Importörernas obligatoriska upplag av råolja och olika oljeprodukter skall till storleken motsvara den faktiska genomsnittliga importen under tre månader. Detta motsvarar skyldig-

heten enligt den lag som föreslås bli upphävd. Orsaken till att skyldigheten i fråga om olja är mindre än i fråga om stenkol är bl.a. att försörjningsberedskapen beträffande oljeprodukter tryggas av statens säkerhetsupplag, vars anskaffningar närmast finansieras med avkastningen av den säkerhetsupplagsavgift som uppbärs på oljeprodukter. Totalt sett drabbas olja och stenkol rätt jämbördigt av upplagringsbelastningen i samband med försörjningsberedskapen.

Upplagringsskyldigheten för nya lagringsskyldiga importörer fastställs första gången i enlighet med den föreslagna 18 §.

En importör betraktas inte som lagringsskyldig om hans årsimport efter avdrag enligt 1 mom. understiger följande mängder: flygpetroleum 5 000 ton, motorbensin 10 000 och övriga oljeprodukter som omfattas av skyldigheten samt råolja 20 000 ton. Med tanke på försörjningsberedskapen är det inte motiverat att för mindre importmängder fastställa en upplagringsskyldighet. En gradering av upplagringsskyldigheten är delvis också motiverad för att den ekonomiska belastningen av skyldigheten skall drabba importörerna av olja och oljeprodukter jämbördigt.

9 §. Kraven på var de obligatoriska upplagen av råolja och oljeprodukter skall finnas är mycket flexibla. Upplagen skall finnas i Finland och de kan också vara inrymda hos någon annan än den lagringsskyldige, dock så att de bokföringsmässigt kan specificeras.

4 kap. Obligatorisk upplagring av naturgas

10 §. Skyldiga att upplagra naturgas är enligt förslaget samfund som använder eller återförsäljer naturgas (naturgasverk) och importörer av naturgas.

Med naturgasverk avses ett samfund som av en importör eller ett naturgasverk som återförsäljer naturgas anskaffar naturgas för att producera värme- eller elenergi eller för att i sin tur återförsälja den till ett annat naturgasverk. Som återförsäljare betraktas ett naturgasverk som av en importör eller en annan återförsäljare anskaffar naturgas och i sin tur säljer gasen åt ett annat naturgasverk. Sådana återförsäljare är t.ex. de kommunala energiverken. Importören betraktas inte som återförsäljare. Ett samfund blir därmed lagringsskyldigt när

det använder naturgas, använder och återförsäljer gas eller bara återförsäljer gas.

Som importör av naturgas betraktas på samma sätt som i fråga om stenkol och olja den för vars räkning importen sker.

Eftersom det är tekniskt svårt och dyrt att upplagra naturgas skall upplagringsskyldigheten fastställas som ersättande bränsle på det sätt som närmare stadgas i förordning. Som ersättande bränslen kommer närmast i fråga lätt och tung brännolja samt flytgas. Det ersättande bränslet skall vara lämpligt att använda i naturgasverkets reservbränsleaggregat.

11 §. Upplagringsskyldigheten för naturgasverk bestäms enligt de genomsnittliga anskaffningarna per månad, på basis av anskaffningarna hos importörer eller återförsäljare under kalenderåret före den tidpunkt då skyldigheten fastställs. Tekniskt är det inte möjligt att fastställa skyldigheten på basis av förbrukningen, på det sätt som föreslås för stenkol. Med tanke på försörjningsberedskapen saknar detta dock betydelse, eftersom naturgasverken inte upplagrar naturgas utan den anskaffade gasen genast går till förbrukning. Därmed motsvarar anskaffningsmängderna i praktiken också förbrukningsmängderna.

Industrin omfattas av naturgasskyldigheten bara till den del som den levererar energi till samhällen eller verkar som återförsäljare av naturgas. Därför avdras från anskaffningsmängden den andel som använts eller sålts till industriell produktion. Med industriell produktion avses produktion av den el- och värmeenergi som en industrianläggning behöver samt användningen av naturgas som hjälpämne och råvara. På samma sätt som ovan föreslagits i fråga om stenkol och olja avdras också den mängd naturgas som sålts till en annan lagringsskyldig, exporterats eller levererats till statens säkerhetsupplag.

Upplagringsskyldigheten för naturgasverk fastställs i enlighet med 10 § i form av ersättande bränsle, dvs. närmast som oljeprodukter. Det obligatoriska upplaget skall vara så stort att det motsvarar den genomsnittliga mängd naturgas som anskaffas under tre månader. Skyldigheten motsvarar därmed vad som i 8 § föreslagits för importörer av oljeprodukter.

Skyldigheten för nya lagringsskyldiga naturgasverk fastställs i enlighet med 18 §. Detta gäller dock inte de naturgasverk som berörs av skyldigheten det år då lagen träder i kraft, utan

för deras del iaktas övergångsstadgandena i den föreslagna 26 §.

Ett naturgasverk vars årliga anskaffningar av naturgas efter de avdrag som anges i 1 mom. understiger 15 miljoner kubikmeter, anses inte vara lagringsskyldigt. För försörjningsberedskapen är det inte motiverat att mindre anskaffningsmängder omfattas av upplagringsskyldigheten. Den undre gränsen motsvarar med beaktande av ekonomiska och försörjningsberedskapsmässiga synpunkter vad som föreslagits för stenkol och olja.

12 §. Skyldigheten för en naturgasimportör fastställs enligt den genomsnittliga naturgasimporten per månad på basis av importen under kalenderåret för den tidpunkt då skyldigheten fastställs. Detta motsvarar förslaget i fråga om importörer av stenkol och olja.

Från importmängderna avdras när skyldigheten fastställs den gasmängd som importören har använt för industriell produktion eller levererat till industrin, exporterat, levererat till statens säkerhetsupplag eller för att användas vid ett lagringsskyldigt naturgasverk.

Importörens obligatoriska upplag skall vara så stort att det motsvarar den faktiska importen under tre månader. Skyldigheten är lika stor som för naturgasverken. Eftersom en del naturgasverk inte kan använda ersättande bränslen, fastställs en del av importörens skyldighet som reservbränsle i gasform. Med nuvarande teknik kommer här i fråga propan och butan.

Också på importörer tillämpas övergångsstadgandet i 26 §. Skyldigheten för eventuella nya lagringsskyldiga importörer fastställs i enlighet med 18 §.

13 §. De obligatoriska upplagen av naturgas skall vara belägna i Finland och de kan vara inrymda hos någon annan än den lagringsskyldige. Isåfall skall upplaget kunna specificeras i bokföringen.

5 kap. Användningen av och tillsynen över obligatoriska upplag

14 §. Verkställigheten av lagen och tillsynen över den obligatoriska upplagringen sköts av Försörjningsberedskapscentralen. Den skall årligen för varje lagringsskyldig fastställa det obligatoriska upplagets storlek samt övervaka underhållet och användningen av upplagen.

15 §. Den lagringsskyldige och den som för

en lagringsskyldig håller ett obligatoriskt upplag skall lämna Försörjningsberedskapscentralen de uppgifter som behövs för övervakningen. De personer som centralen har utsett har också rätt att utföra inspektioner på upplagringsplatsen.

16 §. Den lagringsskyldiges upplag får inte vara mindre än den skyldighet som Försörjningsberedskapscentralen årligen fastställt. Lagringsmängderna för varje år träder i kraft från början av juli.

Försörjningsberedskapscentralen kunde på ansökan bevilja en lagringsskyldig tillstånd att underskrida den fastställda mängden. En förutsättning är att den lagringsskyldiges produktion eller kommersiella verksamhet på grund av störningar i tillgången på en produkt som omfattas av skyldigheten löper risk att avbrytas eller väsentligt minska om inte varorna i det obligatoriska upplaget tas i bruk. En förutsättning är också att användningen av upplaget inte äventyrar Finlands möjligheter att uppfylla de förpliktelser som följer av internationella avtal om krisberedskap inom energiförsörjningen som binder Finland. När Försörjningsberedskapscentralen beviljar tillstånd att använda upplagen måste den beakta Finlands aktuella beredskapsförpliktelse och oljelagens nivå.

Tillståndet att underskrida upplagsmängden måste bygga på en allmän störning i tillgången, och orsaken får inte ligga hos den lagringsskyldige själv. Rätt att använda upplaget kan bara beviljas den lagringsskyldige själv. Användning av de obligatoriska upplagen för andras behov kunde komma i fråga om beredskapslagstiftningen, beredskapslagen (1080/90) och lagen om försvarstillstånd (1083/91), blir tillämplig. Därtill kan handels- och industriministeriet bevilja tillstånd att ur ett obligatoriskt upplag ge ut olja om Finlands internationella fördragsförpliktelser så kräver.

Försörjningsberedskapscentralen skall när den beviljar tillstånd att underskrida upplagsmängden bestämma hur stor underskridningen får vara och inom vilken tid den lagringsskyldige måste komplettera sitt upplag till den fastställda nivån.

6 kap. Särskilda stadganden

17 §. De stadganden som föreslagits för importörer kunde leda till att en koncern

genom att varje år använda olika bolag som importörer kunde befria sig från upplagringskyldigheten. För att förebygga missbruk fastställs skyldigheten för de importörer som hör till en koncern för moderbolaget så att de mängder som koncernens moder- och dotterbolag importerat sammanräknas. Som moderbolag betraktas det bolag enligt 22 a § bokföringslagen (1572/92) som på det sätt som avses i lagens 22 b § har bestämmanderätt i ett annat företag som bedriver affärsverksamhet, dvs. ett dotterbolag. I fråga om placeringen av koncernens obligatoriska upplag tillämpas 6, 9 och 13 §§.

18 §. I syfte att gradera den ekonomiska belastning som upplagringen i början innebär fastställs upplagringskyldigheten för en ny lagringsskyldig första gången till hälften av den normala skyldigheten. Som en ny lagringsskyldig betraktas ett sådant företag för vilket upplagringskyldighet inte tidigare har fastställts. För naturgasens del tillämpas under en övergångsperiod den föreslagna 26 §.

19 §. En lagringsskyldig kunde av särskilda skäl, efter att ha fått tillstånd av Försörjningsberedskapscentralen, helt eller delvis ersätta sin upplagringskyldighet genom att ordna motsvarande försörjningsberedskap på annat sätt.

Ett sådant särskilt skäl kunde vara störningar i leveransen av något importerat bränsle. Ett annat skäl kunde vara t.ex. en situation där lagerhållaren för att uppfylla sin upplagringskyldighet måste investera i nya lagerutrymmen. Som motsvarande försörjningsberedskap kunde betraktas t.ex. att något annat importerat bränsle lagras i en mängd som motsvarar det ersatta bränslet, att lagringstjänster köps av ett inhemskt företag, att köpavtal ingås om energi som producerats i Finland och att ett kraftverk som tagits ur normal drift hålls i användbart skick tillsammans med ett så stort lager av bränsle som behövs.

Genom förordning utfärdas närmare stadganden om villkoren och förutsättningarna för ersättande av upplagringskyldigheten.

20 §. Försörjningsberedskapscentralen kunde av särskilda skäl på ansökan helt eller delvis befria en lagringsskyldig från upplagringskyldigheten. Detta kan ske bara i undantagsfall. Särskilda skäl för befrielse kunde föreligga om den lagringsskyldige upphör med sin verksamhet eller bestående övergår till att använda något annat bränsle än ett sådant som omfattas

av skyldigheten. För att de lagringsskyldiga skall bli opartiskt behandlade får befrielse inte beviljas t.ex. bara på grund av den lagringsskyldiges ekonomiska situation.

Försörjningsberedskapscentralen kunde vid behov meddela närmare föreskrifter om villkoren för ibruktagandet av ett obligatoriskt upplag.

21 §. De myndigheter som ansvarar för verkställigheten har rätt att av tullverket få uppgifter som de behöver för att sköta övervakningen.

22 §. Myndigheterna är skyldiga att hemlighålla vad de har fått veta om de lagringsskyldigas ekonomiska förhållanden och affärsförbindelser.

23 §. Om någon försummar sin fastställda upplagringsskyldighet eller skyldighet att lämna uppgifter och om någon missbrukar de obligatoriska upplagen kan han dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag. Sådan annan lagstiftning som här kunde komma i fråga är närmast straffstadgandena i beredskapslagstiftningen.

Den fördel som erhållits genom ett olovligt förfarande skall dömas förverkad till staten. Men om förverkandepåföljden med beaktande av omständigheterna bör anses vara oskälig, kunde den lämnas outdömd eller begränsas att gälla bara någon del av fördelen.

Handels- och industriministeriet kan avstå från att vidta åtgärder för att väcka åtal, om gärningen som helhet bedömd måste anses vara ringa. Här beaktas gärningens skadlighet, gärningsmannens därav framgående skuld och det allmänna intresset.

24 §. Lagen kompletteras av en förordning med närmare stadganden om hur den obligatoriska upplagringen skall genomföras. Förordningen avses träda i kraft den 1 januari 1995.

7 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

25 §. Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1995. Upplagringsskyldigheten enligt den nya lagen fastställs första gången från och med den 1 juli 1995. Genom lagen upphävs lagen om obligatorisk upplagring av importerade bränslen av 1983 med ändringar.

26 §. I fråga om naturgas inträder full upplagringsskyldighet det fjärde året efter det lagen

trädde i kraft. Upplagringsskyldigheten ökas gradvis så att den det första året är 30 %, det andra året 50 % och det tredje året 80 % av den fulla skyldigheten enligt lagen.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Genom förordning stadgas närmare åtminstone om villkoren för ersättande av upplagringsskyldigheten och om de bränslen som ersätter upplagringsskyldigheten för naturgas.

3. Ikraftträdande

Den första upplagringsskyldigheten enligt den nya lagen skall fastställas för perioden mellan den 1 juli 1995 och den 30 juni 1996. Detta förutsätter att myndigheterna genast i början av 1995 kan börja samla in de uppgifter som behövs från företagen för att skyldigheterna skall kunna fastställas. Också företagen måste få tillräckligt med tid att sätta sig in i den nya lagstiftningen. Därför föreslås det att lagen skall träda i kraft den 1 januari 1995. Sådana förberedande åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter skall dock få vidtas redan innan den träder i kraft.

4. Lagstiftningsordning

De obligatoriska upplagen av importerade bränslen är mycket viktiga för det allmänna intresset. I regel förutsätter lagförslaget inte att upplagen utökas från sin nuvarande nivå, för i de flesta fall existerar de redan och eventuella nya lagringsskyldiga kan enligt den föreslagna principen med motsvarande säkerhet uppfylla sin upplagringsskyldighet på annat sätt än genom att öka sina egna lager. Kostnaderna för upplagringen överförs i sista hand på konsumenterna, och belastar inte slutligt de lagringsskyldiga.

Grunderna för och innehållet i upplagringsskyldigheten definieras i lagen. Det är inte frågan om en s.k. ekonomisk fullmaktslag, vilket skulle förutsätta att lagen stiftades i grundlagsordning. I fråga om principerna för

lagstiftningsordningen motsvarar förslaget den lag som föreslås bli upphävd och som har stiftats i vanlig lagstiftningsordning enligt 66 § riksdagsordningen.

På grund av ovanstående föreslås att lagför-

slaget behandlas i den ordning som stadgas i 66 § riksdagsordningen.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om obligatorisk upplagring av importerade bränslen

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

1 §

För tryggnad av landets försörjningsberedskap skall stenkol, råolja, oljeprodukter och naturgas upplagras i enlighet med vad som stadgas i denna lag (*obligatorisk upplagring*). Med obligatoriskt upplag avses det förnödenhetsupplag som den lagringsskyldige enligt denna lag skall hålla på egen bekostnad.

Råolja och oljeprodukter upplagras enligt denna lag också för att uppfylla de Finlands internationella fördragsförpliktelser om krisberedskap inom energiförsörjningen.

2 §

Upplagringsskyldigheten gäller

- 1) stenkol, med undantaga av antracit samt stenkolsbriketter och liknande fasta bränslen,
- 2) råolja och toppad råolja,
- 3) oljeprodukterna dieselolja och lätt brännolja, tung brännolja, motorbensin för förbränningsmotorer samt flygbensin och flygpetroleum, och
- 4) naturgas.

2 kap.

Obligatorisk upplagring av stenkol

3 §

Skyldiga att upplagra stenkol är verk som använder stenkol (*stenkolsverk*) samt stenkolsimportörer. Med stenkolsverk avses i denna lag ett verk som använder stenkol för att producera värme- eller elenergi. Som stenkolsimportör betraktas den för vars räkning importen sker.

4 §

Upplagringsskyldigheten för stenkolsverk fastställs utgående från den faktiska förbrukningen. Skyldigheten dimensioneras enligt den genomsnittliga förbrukningen av stenkol per månad, beräknad på basis av förbrukningen under föregående kalenderår.

Stenkolsverkens obligatoriska upplag skall från och med den 1 juli varje år motsvara

1) den genomsnittliga förbrukningen under tio månader, om verket producerar värme- eller elenergi huvudsakligen för annat än verkets eget bruk, och

2) den genomsnittliga förbrukningen under fem månader, om verket huvudsakligen använder stenkol för att producera el eller värme för verkets eget bruk eller för ägarnas produktionssinrättningar.

Om stenkolsverkets årsförbrukning enligt 1 mom. är mindre än 20 000 ton, är verket inte lagringsskyldigt enligt denna lag.

5 §

Upplagringsskyldigheten för importörer av stenkol fastställs utgående från den faktiska importen. Skyldigheten dimensioneras enligt den genomsnittliga importen per månad, beräknad på basis av importen under föregående kalenderår. När skyldigheten fastställs avdras från importmängderna den mängd stenkol som importören under det föregående kalenderåret har exporterat eller levererat till statens säkerhetsupplag eller för att användas vid ett enligt 4 § lagringsskyldigt stenkolsverk eller för att användas vid industriell produktion som egentligt hjälpämne eller egentlig råvara.

Importörens obligatoriska upplag skall från och med den 1 juli varje år motsvara den genomsnittliga importen under fem månader.

Om importörens årsimport enligt 1 mom. är mindre än 20 000 ton, är importören inte lagringsskyldig enligt denna lag.

6 §

Stenkolsverkens obligatoriska upplag skall förläggas till användningsplatsen eller importhamnen. Försörjningsberedskapscentralen kan av särskilda skäl på ansökan tillåta att ett upplag förläggas till någon annan plats.

Stenkolsimportörernas obligatoriska upplag skall finnas i Finland.

3 kap.

Obligatorisk upplagring av råolja och oljeprodukter

7 §

Skyldig att upplagra råolja och oljeprodukter är den som importerar dessa produkter. Som importör betraktas den för vars räkning importen sker.

8 §

Upplagringsskyldigheten för importörer av råolja och oljeprodukter fastställs utgående från den faktiska importen av varje produkt. Skyldigheten dimensioneras enligt den genomsnittliga importen per månad, beräknad på basis av importen under föregående kalenderår. När skyldigheten fastställs avdras från importmängderna den oljemängd som importören under föregående kalenderår har exporterat eller levererat till statens säkerhetsupplag eller som har använts som eller förädlats till råvara för industrin.

Importörens obligatoriska upplag skall från och med den 1 juli varje år motsvara den genomsnittliga importen under tre månader.

Om importörens årsimport enligt 1 mom. i fråga om flygbensin eller flygpetroleum understiger 5 000 ton, i fråga om motorbensin 10 000 ton eller i fråga om andra oljeprodukter som omfattas av skyldigheten eller råolja 20 000 ton, är importören inte lagringsskyldig enligt denna lag.

9 §

De obligatoriska upplagen av råolja och oljeprodukter skall finnas i Finland. Ett upplag kan också vara inrymt hos någon annan än den lagringsskyldige, så att det obligatoriska upplaget bokföringsmässigt kan specificeras.

4 kap.

Obligatorisk upplagring av naturgas

10 §

Skyldiga att upplagra naturgas är sammanslutningar som använder eller återförsäljer naturgas (*naturgasverk*) och importörer av naturgas.

Med naturgasverk avses i denna lag en sammanslutning som av en importör eller återförsäljare anskaffar naturgas för produktion av värme- eller elenergi eller för återförsäljning. Som importör av naturgas betraktas den för vars räkning importen sker.

Skyldigheten att upplagra naturgas fastställs i ersättande bränsle på det sätt som närmare bestäms i förordning.

11 §

Upplagringsskyldigheten för naturgasverken fastställs utgående från de faktiska anskaffningarna. Skyldigheten dimensioneras enligt de genomsnittliga anskaffningarna per månad, beräknad på basis av anskaffningarna hos importörer eller återförsäljare under föregående kalenderår. När skyldigheten beräknas avdras från anskaffningsmängden den mängd naturgas som har exporterats, levererats till statens säkerhetsupplag, sålts till ett naturgasverk som är lagringsskyldigt enligt denna lag, använts för industriell produktion eller sålts för att användas vid industriell produktion.

Naturgasverkens obligatoriska upplag skall från och med den 1 juli varje år motsvara den genomsnittliga anskaffningsmängden under tre månader.

Om ett naturgasverks årliga anskaffningsmängd enligt 1 mom. är mindre än 15 miljoner kubikmeter, är verket inte lagringsskyldigt enligt denna lag.

12 §

Upplagringsskyldigheten för naturgasimportörer fastställs utgående från den faktiska importen. Skyldigheten dimensioneras enligt den genomsnittliga naturgasimporten per månad, beräknad på basis av importen under föregående kalenderår. När skyldigheten fastställs avdras från importmängden den mängd naturgas som importören har exporterat, levererat till statens säkerhetsupplag eller för att användas vid ett naturgasverk som är lagringsskyldigt enligt 11 §, använt för industriell produktion eller sålt för att användas för industriell produktion.

Importörens obligatoriska upplag skall från och med den 1 juli varje år motsvara den genomsnittliga importen under tre månader.

En av Försörjningsberedskapscentralen årligen fastställd del av den föreskrivna upplagringsmängden naturgas skall utgöras av reservbränsle i gasform.

Om importörens årsimport enligt 1 mom. är mindre än 15 miljoner kubikmeter, är importören inte lagringsskyldig enligt denna lag.

13 §

De obligatoriska upplagen av naturgas skall vara förlagda i Finland så att de utan hinder kan tas i användning. Ett obligatoriskt upplag kan också vara inrymt hos någon annan än den lagringsskyldige, så att upplaget kan specificeras i bokföringen.

5 kap.

Användningen av och tillsynen över obligatoriska upplag

14 §

Försörjningsberedskapscentralen skall sköta vekställigheten av denna lag och årligen fastställa de upplagringsmängder som omfattas av upplagringskyldigheten samt utöva tillsyn över de obligatoriska upplagen och deras användning.

15 §

Den lagringsskyldige och den som för någon annans räkning håller ett obligatoriskt upplag skall lämna Försörjningsberedskapscentralen de uppgifter som behövs för tillsynen över att denna lag samt med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser följs. De personer som centralen har utsett har rätt inspektera den plats där det obligatoriska upplaget finns för att kontrollera upplagets storlek.

16 §

Den lagringsskyldiges upplag av en produkt som omfattas av upplagringskyldigheten får inte underskrida den mängd som Försörjningsberedskapscentralen har fastställt.

Om den lagringsskyldiges produktion eller kommersiella verksamhet på grund av störningar i tillgången på en produkt som omfattas av upplagringskyldigheten löper risk att avbrytas eller väsentligt minska om inte det obligatoriska upplaget tas i bruk, och annat

inte följer av Finlands internationella fördragsförpliktelser om krisberedskap inom energiförsörjningen, kan Försörjningsberedskapscentralen på ansökan bevilja den lagringsskyldige tillstånd att underskrida den fastställda upplagringskyldigheten. Då tillstånd till underskridning beviljas skall Försörjningsberedskapscentralen bestämma hur stor underskridningen får vara samt inom vilken tid den lagringsskyldige skall komplettera sitt upplag till den fastställda nivån.

Om uppfyllandet av en oljetilldelningsförpliktelse enligt Finlands internationella fördragsförpliktelser kräver att råolja eller oljeprodukter överläts ur ett obligatoriskt upplag, kan handels- och industriministeriet bevilja tillstånd att underskrida den fastställda upplagringskyldigheten. Efter att oljetilldelningsförpliktelsen har upphävts skall ministeriet bestämma om komplettering av det obligatoriska upplaget.

6 kap.

Särskilda stadganden

17 §

Om importören är moder- eller dotterbolag i en finsk koncern, fastställs upplagringskyldigheten för koncernens moderföretag. De mängder som importerats av företag inom samma koncern sammanräknas då upplagringskyldigheten fastställs.

18 §

När upplagringskyldigheten första gången fastställs för en ny lagringsskyldig, fastställs upplagringsmängden till 50 procent av den lagringsskyldiges fulla upplagringskyldighet.

19 §

Försörjningsberedskapscentralen kan av särskilda skäl på ansökan besluta att en lagringsskyldig helt eller delvis kan ersätta sin upplagringskyldighet genom att förbinda sig att ordna motsvarande försörjningsberedskap på annat sätt.

Närmare stadganden om villkoren och förutsättningarna för ersättande av upplagringskyldigheten utfärdas genom förordning.

20 §

Försörjningsberedskapscentralen kan av särskilda skäl på ansökan helt eller delvis befria en lagringsskyldig från upplagringskyldigheten.

När Försörjningsberedskapscentralen medger befrielse enligt 1 mom. kan den den meddela närmare föreskrifter om villkoren för användning av det obligatoriska upplaget.

21 §

De myndigheter som ansvarar för verkställigheten av denna lag har rätt att av tullverket få sådana uppgifter om importörer och exportörer samt importerade och exporterade nyttigheter som de behöver för att sköta övervakningen.

22 §

Var och en är skyldig att hemlighålla vad han i sin tjänst eller i en offentlig syssla, ur handlingar eller vid inspektioner, har fått veta om den lagringsskyldiges ekonomiska förhållanden eller affärsförbindelser.

23 §

Den som försummar sin med stöd av denna lag fastställda upplagringskyldighet eller sin skyldighet att i enlighet med denna lag lämna uppgifter eller som använder sitt obligatoriska upplag i strid med denna lag, skall för *förseelse vid obligatorisk upplagring* dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Den som gör sig skyldig till en förseelse enligt 1 mom. skall dömas att till staten förverka den fördel som han har fått genom sitt otillåtna förfarande, om inte detta är oskäligt med beaktande av omständigheterna. Förverkandepåföljden kan i såfall lämnas outdömd eller begränsas att gälla bara en del av fördelen.

Handels- och industriministeriet kan avstå från att vidta åtgärder för att väcka åtal mot den misstänkte, om gärningen med beaktande av dess menlighet och gärningsmannens skuld sådan den framgår av gärningen skall anses vara ringa bedömd som en helhet och allmänt intresse inte kräver att åtal väcks.

24 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag utfärdas genom förordning.

7 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

25 §

Denna lag träder i kraft den 199 .

Genom denna lag upphävs lagen den 25 mars 1983 om obligatorisk upplagring av importerade bränslen (303/83) jämte ändringar.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

26 §

Med avvikelse från vad som stadgas i 18 § skall, när upplagringskyldigheten efter lagens ikraftträdande första gången fastställs, upplagringsmängden för den som är skyldig att upplagra naturgas fastställas till 30 procent av den fulla skyldigheten enligt denna lag. Det andra året skall skyldigheten fastställas till 50 procent och det tredje året till 80 procent av den lagringsskyldiges fulla upplagringskyldighet. Det fjärde året efter lagens ikraftträdande fastställs upplagringskyldigheten till full mängd.

Helsingfors den 16 maj 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Minister *Pertti Salolainen*